

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši pondeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ugerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Národní tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Neodgovorjene interpelacije.

V zadnji seji državnega zbora je stavljal poslanec Schönerer s tovariši interpelacijo na vlado, tako rekoč eno nad interpelacijo, katera velja za državni in za deželne zbole, posebno za naše. Rekel je namreč: „glede na to, da opravilnik te zbornice izrekoma določuje, da ima vlada na interpelacije ali odgovarjati ali pa uzroke povedati zakaj ne odgovarja; glede na to, da je bilo mnogo interpelacij stavljenih, na katere vlada niti nij odgovorila niti razlogov povedala zakaj tega ne stori, dovoljujejo si podpisani vprašati: ali misli vlada uzroke povedati zakaj na mnogo interpelacij nij mogla odgovoriti.“ Ta interpelacija se z drugimi besedami da izreči: zakaj se ne spoštuje določeb parlamentarizma, zakaj se prezira jasne naredbe v naši ustavi. Ker izhaja iz ustavovernih krogov torej od strani, ki je vlad prijazna, menda vendar vlada ne bude molčala tudi na to „interpelacijo vseh interpelacij“, in rado vedni smo kaj bode minister Lasser ali Auersperg rekel, da od sebe odbija čitanje neustavnega postopanja, kakoršno v interpelaciji tiči.

Da je pri nas taka interpelacija mogoča, kaže kako daleč smo še od pravega in vestnega parlamentarizma. Na Angleškem bi nikdar ne bila mogoča, ker bi cela zbornica znala sredstev najti, da bi ministra prisilila govoriti. Protivniki vsega parlamentarizma in vse samodoločbe narodov, kakor so pri nas fevdalci in pravnarji, imajo po tacih prikaznih žalibog višekrat prav, ako zasmehujejo „vulgarni parlamentarizem“ in liberalizmu sploh (ne le psevdo-liberalizmu s katerim tudi mi nečemo nič posla imeti)

pripisujejo vse izrastke in neugodnosti zdan-jega javnega življenja.

Tudi slovenskih interpelacij je veliko tako ostalo, da vlada nij kar nič nanje odgovorila na pr. v državnem zboru dr. Vošnjakova, zaradkazensko prisiljenega nemške-uradovanja pri župniku gospodu Raiču, gr. Barbova v kranjskem dež. zboru zarad čudne agitacije uradnika g. Vesteneka, de-loma dr. Zarnikova zarad germanizacije in proganjanja slovenskih uradnikov, dr. Lavričeva v gorškem deželnem zboru zarad laških protnikov, ki Slovence sodijo neumejoč njih jezika in zagovora itd. Vlada je na te interpelacije kar prevzvišeno molčala in s tem pri ljudstvu valjda nij povdignila rešepka pred ustavnim življenjem.

Poleg tega načina odgovarjanja na interpelacije narodovih zastopnikov, da se namreč glavo v pesek vtakne in molči kakor da bi nič ne bilo, — je pa še drug in sicer isto tako cvetoč običaj odgovarjanja, namreč da slavni vladni zastopniki odgovarjajo „z besedami molče“ t. j. v občnih frazah nekaj povedo, kar pa nič ne pove, da se ne drže navedenih fakt, nego si s pogumnim finim in „diplomatičnim“ zavijanjem z laka pomagajo iz zadrege. Na ta način se je odgovarjalo na veliko večino vseh slovenskih interpelacij, kolikor jih je stavljenih bilo. Tudi to je nezdravost naših občnih političnih razmer. Dokler ne bode mej vlado in mej poslanci vse in cele odkritosrnosti, katera se pa opira na neujubne poštene namere in tendence, tako dolgo bode naše ustavno življenje še vedno podobno republik, kateri je absolutni vojvoda na čelu.

Morebiti bode Schönererjeva in njegovih

ustavovernih tovarišev interpelacije odpravila te nedostatke v državnem zboru in potem bode vpliv tega slučaja utegnil tudi v deželne zbole seči.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. oktobra.
Državnega zpora odsek za pravo uravnave davkov je sklenil, da so uradni prostori duhovnikov davka prosti, a ne njih stanovanja. — Nasvet, da bi bili kloštri davka prosti, je bil zavrnjen. — Dr. Supan je voljen za poročevalca o peticiji italijanskih Tirolcev, glede ločitve od nemških deželanov in samostalnega dež. zbra v Trentu.

Na Češkem so v mestih zmagali pri volitvi za državni zbor Staročehi. Le mej Clam-Martinicem in dr. J. Gregrem v Stanem je še ožja volitev. Mladočehi so imeli precejšnje manjšine.

Hrvatski sabor je sprejel zopet 22. t. m. eno novo postavo, ki narodno svobodo utemeljuje, namreč postavo o združevanju in društvi. Zadnja seja tega zbra je najbrž denes v soboto.

Ogerski zbor se danes snide. Volil bo dotedne odbore, potem pak vzame v roke volilno postavo, advokatno in notariatsko postavo in inkompatibilitetno postavo. Ghičy bode svoje predloge o novem uravnjanju davkov stoprav prihodnji teden predložil. — Magjarski „Pesti Naplo“ se močno huduje, da pri otvorenji vseučilišča v Zagrebu niso bili Magjari dovolj prijazno sprejeti, da nij bilo napitnice na Ogersku, da so Štrossmajerja bolj odlikovali, nego Mihajloviča, da je bila cela svečanost le slovansko pobratimstvo, — kar je v magjarskih očeh greh.

Vniranje države.

Iz Črnejore se poroča; Turci še vedno dalje moré kristijane. V zetskih vasih so 8 Črnogorcev in 8 drugih prebivalcev, ki

Listek.

Iz Sankt-Peterburga.

[Izv. dop.]

I.

Ex omnibus aliquid,
ex toto nihil.

Preteklo je uže več mesecev, kar sem na avstrijski meji, če ne s solznimi očmi, vsaj nekako trepetajoč vzduhnil „adijo! ljub'ca, starši, z bogom, vi tovarši!“

A stoprav zdaj vam pišem prvokrat iz dalekega ruskega Petrograda. Če bi li kdo hotel znati, kako mi je bilo mogoče tako dolgo molčati, temu bi lahko navedel celo množico uzrokov, kateri so me k temu silili, no izmej vseh glavni je ta, da je neizmerno teško pričeti kako delo, s katerim se ne mislijo doseči vzdatni vspehi, katero ne spada mej dela, ki jih nazivamo dela obče blagosti. I tako delo se mi dozdeva žurnalistično pe-

čanje, žurnalistično pisanje tacih ljudij, kakor sem jaz, kateri nemajo niti „a priori“ žurnalističnega peresa, niti dovoljno časa, da bi premišljevajo in sem ter tja pretresovaje pisali svoje članke, katerimi mislijo osrečiti publiko kakega koli roda. No, če budem glede na to svoje načelo v protivji sam s soboj vam vendar le pisaril, storil budem to iz več drugih uzrokov, celo tudi iz tega, da svoje materinščine ne pozabim za vsem, katera mi bode, kak se kaže vendar vsegda ostala največja dragocenost zaradi tega, ker zaključuje v sebi moje najlepše spomine. — Pustite mi pisati s popolno svobodo tako v reči, kakor v tvorini ali predmetu, o katerem budem hotel govoriti, ne oziraje se ni na levo ni na desno, kde bi stal kak zagrizen šolsk lesjak, kazaje mi z vso svojo strogo naličnostijo, kako bi moral postaviti eto slovo, kako zasukati etot stavek, da bi bilo „logično“ Hvala večnemu, da sem takim ljudem vsaj enkrat ušel, spremljali so me daleko v živ-

ljenji in prazdrovali v podobi univerzitetnega profesorja, — slavniji triumf nad mojo malenkostjo. Takoj denes se uže oklenem izreka Avguštinovega „in dubiis libertas“, ali kakor bi se to po diaško-slovensko prevelo: „fantje slovenski smo, slobodo ljubimo!“ in izvolil sem si predmet, o katerem sam ni jsem še nikdar pisati mislil, opuščaje vse, česar ste se morebiti užedolgo bali: tako navadne popotne črtice, predmet h kateremu mi je dal prvi impuls prijatelj v Beču, a drugi — tukajšnji žurnal „Golos“ — ergo incipiamus!

Ko sem misel dobil in se je resno poprijel, misel, ustaviti svoje ožje otečestvo i romati v sveto Moskvo (pars pro toto) in jo marsikateremu Slovencu celo na tihem objavil, slišal sem mnogo nepričakovanega, da mnogo popolnem neverjetnega o prvej slovanski državi. To ti je bil dirindej; eden govori: Rusi niso Pan-sloveni, oni ne ljubijo drugih svojih sokrynih bratov; drug razkazuje: klimat ruski je neznosen Jugoslo-

so črnogorsko kape nosili ubili. V Kuci, na Turškem so več hiš zapalili. 60 osob je bežalo v gore.

Poneljek so se francoski generalni sveti konstituirali. Republikanci in konzervativci trde, da imajo večino. — Na dopolnilne volitve, ki bodo 8. novembra se uže zdaj velike priprave delajo, posebno od bonapartistov, kateri žalibog vedno močnejši postajejo.

Objavlja se bruseljskega kongresa protokol iz katerega je razvidno, da so se vele-vlasti mej drugim pogodile: da se odprta ne utrjena mesta nesmejo bombardirati, pri bombardiranji se morajo bolnice in cerkve in umetnostni hrami varovati; plenovanje je prepovedano. Novinarski dopisniki se smejo ujeti ali se z njimi ne sme, kot z ogledu ravnati, ako se izpričajo.

Dopisi.

Z Dunaja 22. okt. [Izv. dop.] Običajno je instalacija novega rektorja povod, da se ta ali ovi profesorjev od zbrane učeče se mladeži, ali s kakim izrazom nepovoljnosti ali začasnosti počasti. Letos si je studentstvo izbralo za predmet izsikanja, kar ministra prosvete g. Stremayrja in za predmet burnemu živio-klicanju osobe profesorjev: Späth, Hyrtl, Wahlberg itd. Aula, krasna dvorana za akademične svečanosti, videla je prav dosti dijakov v sebi včeraj. Bilo jih je gotovo 1500 — 2000. Senat se zbore in prorektor Späth da podanem poročilu o stanji akademije v zadnjem letu zlato verižico okolo vrata novemu rektorju dr. Wahlbergu, profesorju kazenskega prava. Wahlberg je prijavljena osoba mej juristi, viharni živio-klici ga sprejmo na govorniško leco, na kateri je navdušenim glasom govoril prekrasen govor o poklicu univerze v našem stoletju. W. poda v kratkih potezah zgodovino dunajske univerze, navaja boje, ki jih je ta institut vodil s klerikalizmom in birokratičnim nadzorstvom, iz katerega se je pribujeval do tje, da je sloboden dom naukom in vednostim, ki niti državnega, niti cerkvenega nadzorovanja in administriranja ne trpi. Razpravlja dalje pomen vseučilišča in v tej razpravi je dostikrat omenjal slobodno stališče instituta napram državni administraciji. Cel govor bil je na to odmerjen, vladni ali Stremayru povedati, da čas ni jaz, iz najvišjega učilišča napraviti napravo, v ka-

teri se poslužni podložniki delajo, v kateri se mladež s kasarnsko disciplino priganja k naukom.

Bilo je dosti navodkov, ki so merili na ukaz g. Stremayrja, da naj se s studenti strogo pri skušnjah ravna in strogo gleda na obiskanje kolegij. Teh se je dijaštvu poprijelo in indirektno viharnimi bravo-klici navzočnemu ministru nauka dalo odgovor na njegov ukaz. Ali tega ni jaz dosti bilo, iz burje klicev slišal se je večkrat studentovski "pereat" in ko se je po končani svečanosti gospoda odpravljala in ko je tudi minister Stremayr proti vratom šel, dalo mu je studentstvo slovo s strašnim sikanjem. Naša univerza je izgubila dosti veljakov-učenjakov. Juridična fakulteta izgubila je duhovitega Jheringa, filozofična Vahlina, katera oba sta šla v nemško domovino in medicinska izgubila je po odstopu Hyrtla enega prvaka anatomo Evrope. Izgubila je univerza druge dobre moči in novi rektor ni jaz zastonj govoril na adreso ministra, da naj vlada za dobre moči skrbi. Ta reč bude menda najbolje odmognila nedostatkom, kakor je ta, da dijaštvu marljivo ne pohojeva kolegije. Naša univerza ima dosti učenih mož, ali malo takih, ki bi svojo zgovornostjo vlekli slušateljstvo nase in ta je glavna reč, ker tehtnih razlogov za dijaka, da ne hodi redno poslušat je dosti, neglede tega, da je dobra tretjina uboga, ki svoj čas drugim posojati mora, kateri skrbi za želodec uže v letih akademičke slobode grenijo življenje. Odstopivši Hyrtl na pr. je imel zmirom polno sobano in Stein ne predava golim stenam in Wahlberg ve ne samo učeno nego i zanimivo predavati.

Ministra Stremayrja govor v Voitsbergu pred njegovimi volilci, daje zdaj gradivo za diskusije po časopistvu. Minister dobi maršikatero grenko. Pasus v njegovem govoru, da zdaj ni jaz časa za reforme v zmedenih mejah države in cerkve, in da oblig. civil. zakona še ni jaz tako hitro upati, da je treba skrbiti zdaj za boljše gospodarstvene razmere države, je povod budim člankom v nemških dunajskih novinah in Stremayru se brez dosti fraz pove, da je uže zaslужil ministarsko penzijo, katero bi mu tudi Slovenci iz srca privoščili — iz svojih uzrokov.

vanom, kljub svoje sangvinicne nature bode ti zamrznili — vse; tretji zopet: v Sankt Peterburgu ne najdeš nič slovanskega, tamoj kraljuje toliko francozizem in prusjanizem, itd. I to se je godilo na zelenem drevesu; možje, kateri se smejo vštrevati mej nositelje boljšega zvonka ni jaz dovolj izpodbudljivo govorili o mojem mi najsvetjejšem, najkrasnejšem idealu. Misliš sem si, ali sem jaz norec, da grem iz Slovenije, po katerej mi tako — uže ni jaz bilo za vsem varno hoditi, da bi me gde ne bili zahvatili in me prav po rimsko na kako gromado vrgli, izpitovaje mojimi revnimi ostanki novo metodo uresničevati „quia pulvis eris et in pulverem reverteris“, — ali pak so oni neumni, ker govore o takem, kar jim ni jaz malenk izvrstno, kakor Moskva onemu Francozu, kateri jo je iskal na planiglobu v sredini afghanistanskih gora, hoteč s tem pokazati nekako mrz na Rusijo, kot uže „azijatsko“ državo. Če bi mi bilo mogoče, vzdihoval sem,

vse te slabe govore ovreči, če bi mi bilo mogoče, vlastnim prepričanjem bolje soditi in pisati o ruskih razmerah, kakor si jih dozdeva večina onih, kateri pri vsakej časi „zlate kapljice“ z navdušenjem pojo „bože carja hrani“, a takoj potem o Sibiriji sanjarijo. Srečen bi bil vsaj enkrat uznaje, ka ni jaz vse moje lepe ideje samo oskubna pajčevina, kogda se kaže čas, ideale proskusi na realih. I vot! uže po nekoliko mesecem življenji v ruski Sankt-Peterburgu možno mi je pisati o tujem vpljivu v Rusiji često drugače, nego si ono dozdevajo, morebiti po večini, sorodni jej avstrijski Slovani, o vlijanji francoskem in nemškem v različnih krogih človeške živnosti in sostenjanja. Posamni človek je le podoba posamnih narodov, in kaže celega človeštva, kako on narodi se, kako raste in nastane iz malčeka mož, iz tega vel starček; tako se razvijajo v njem duševne lastnosti in sposobnosti. Mislimo si, ako uže ne po istini,

Domače stvari.

— (Danes se slovensko gledališče) v Ljubljani začne. Upamo, da ga bodo narodnjaki obilo obiskovali. (Glej zadaj gledališčni list).

— „(Slovenskemu učiteljskemu društvu)“ v Ljubljani je vlada prenarejena pravila potrdila.

— (Učiteljsko društvo) namenjava napraviti učitelji Logaškega okraja na Notranjskem. Tako se nam piše.

— (Postava zavrnena.) Načrt postave kateri je bil sklenen v predzadnji sejiji goriškega deželnega zbora zastran nekaterih prenaredeb v deželnih šolskih postavah, ni jaz zadobil cesarskega potrjenja. To je naznanilo namestništvo deželnemu odboru, pa ni jaz povedalo, zakaj ni jaz hotela vlada podpirati nasvetovanih prenaredeb, vsled katerih bi bile morale občine same skrbeti za zidanje in vzdrževanje šolskih poslopij in bi učitelji dobivali sposobnejše plače.

— (Iz Vrhnik) se nam poroča: Naš okrajni šolski svet nam je za začasnega nadučitelja imenoval nekega g. P. ki nam ni jaz prav nič po volji, in ki nam vsled svojega značaja in svojega preteklega življenja tudi po volji biti ne more. Zavoljo tega pa pričakujemo, da okrajni šolski svet našo nadučiteljsko službo v kratkem razpiše, da si moremo po tem sami učitelja izbrati.

— (Iz Senožeč) smo prejeli dolžji dopis, ki občno veselje tamošnjega kraja izraža, da so se iznebili dozdanjega nepriljubljenega nemškutarskega sodnika in birokrata P., kateri je na slovenske vloge kljubovaje pošiljal nemške „bescheide“ itd. Veselé se dohoda novega sodnika g. Kržiča.

— (Germanizacija na slov. Koroškem.) Tudi na Koroškem je deželna učiteljska skupščina za nemški jezik na slov. šolah take določbe izdala, da se naenkrat na prvi pogled vidi, da je glavni namen ondotnih šol — nemščina in zopet nemščina. Kajti določbe pravijo, da se ima na mešanih šolah posebno na nemščino ozirati, in na slovenskih šolah se ima kmalu z nemščino začeti, in na zgornjih stopinjah mora samo nemščina učni jezik biti. Z drugimi besedami bi se to reklo: Slovenski dečak stopi v šolo, v šoli se ga ponemčuje in predno iz šole izstopi — mora nemško

vsaj po naličnosti, po vnajnosti vesma učenega človeka, kateri ima vsega v obilnosti, kateri živi v najblistatejših položenjih, izveden v vsem, kar spada k bon-tonu v najširšem pomenu besede, in kateri tudi more nekoliko faktov prikazati iz svojega mnogodelnega življenja in nam tako tudi imponira z ne malo izvedenostjo v različnih položajih našega bitja. A mislimo si dalje še drugega človeka, kateri je tadi krepko vzrasel, a ne vzrasel v palači na divanu in v drahlem zraku, temveč pod milim nebom na neizmernih poljanah, kateremu so se strogo po prirodnih načelih razvili odlično živci, a kateri še malo zna o tem, kar more človeku priučiti toliko rafinirani humanizem in kateri si še v mraku predstavlja, blaženo celjo človeško in tem tudi svoj vlastni poklic. Mislimo si nadalje, ta dva človeka se srečata v življenji, pričneta se približevati drug k drugemu, njiju mejsobne razmere postajejo s časom prijateljske, ona stopita v živo občenje mej sobo,

znoti, da se more kot mladi Nemec (!) vredno
mej druge nemške kulturonosce pričevati.
Ta namen podučevanja imajo po onih do-
ločbah vse šole brez razločka eno- in več-
razredne šole, in to vse „ad majorem glo-
riam Germaniae“.

— (Iz Ljutomera) se nam piše: Pri-
nas išče okrajni šolski svet uže skozi 2 me-
seca podučiteljev s plačo 560 gld. (kdo je
zmožen petja, dobi celo 50 gld. doklade) —
a še zdaj nij nič dobil, — ker jih iskati ne
zna. Za podučiteljska mesta na Štajerskem
morajo samo krajuški, koroški in go-
riški učitelji prositi, ker so slabše plačani.
Zavoljo tega je bilo, pričakovati, da bode
naš glavar razpis poslal v take liste, ki se
po vsem Slovenskem beró, a ne samo v
graško „Grazer-Z.“ in mariborskega „G.“
katere liste še Štajerski učitelji malo beró,
nikar še drugi. Nadučitelj, na katerega se
zanaša, nam ne more bogve koliko učiteljev,
privabiti. Če bi on tudi po 100 pisem pisal
do znanih mu učiteljev, bi morebiti komaj
enega privabil. Tako zelo pomanjkuje uči-
teljev, da jih še za dobre plače nij mogoče
dobiti.

— (Iz Slovenj-Gradca) se poroča
graškemu uradnemu listu, da je 16. t. m. unela
se mežnarjeva hiša pri sv. Antonu na Pohorji,
ogenj je preskočil na cerkev, rešenje je bilo
nemogoče. Farovž je ostal. Zgorela cerkev
in poslopje pri njej je pri „banki Sloveniji“
zavarovano za 8200 gld.

— (Trgatev na Goriškem.) Na
Kviškem, v Bresti, Gunjačah, v Vedrijanu,
Šmartnem, Višnjeku, Biljani in Medani, v
Drnovku, Senožečah, Fojani, Cerovem in Šte-
verjanu je končala 17. t. m., in še se najde
tu i tam kaj malega za trgati.

— (Živinska kuga.) Iz Sodražice se
nam piše 21. oktobra: Goveja kuga v naši
okolici in na Oblokah hudo razsaja; požrla
je veliko in lepe žvine. V vasi Podklanc
(sodražke fare) je v kratkem 12 goved po
komisiji pobitih, denes so zopet v bližnji vasi
na Strmci (bloške fare) 31 goved pobili;
govori se, da se je tudi na Gori (kamor je
šla denes komisija) ta strašna bolezen začela.
Trpeti morajo poleg teh katerim je živina
pobita, tudi drugi kmetje iz bližnjih vasij,
ker morajo imeti vso živino zarad te bolezni
zaprto. Ubogi kmet!

ona ustrojita nekako često novo živiljenje na
podlagi sojedinjenja okolščin lastnih temu i
drugemu. Kaj se bode naredilo iz tacega
približevanja, spojenja v prvem tako različnih
elementov? Jasno je, da bode krepkemu re-
jencu prirode pričela se ugajati polagotna
žizn mehkužnega izpitance rafinirane na-
obraženosti, da bode on začel posnemati fine
manire, katere zapazuje v svojem sosedu in
da nastane takim obrazom v teku let če ne
popolna vsaj slična podoba svojega sožilca,
izgubivši skoro sevsem svojo prvočast, a
pribavivši si njega šege le površno.

Zamenjammo ta dva človeka z dvema
narodoma na primer s francoskim in ruskim
narodom, in poglejmo v zgodovino teh na-
rodov, kaj se nam prikaže? Nič drugega,
nego da se je z njima v teku stoletij vršilo
in zvršilo isto, kar smo omenili s priliko kul-
tiviranega in naravnega človeka, to se ra-
zumeje, v velikih razmerah, primernih tolikim
milijonom ljudij, kolikor jih brojita ta dva
naroda. Namestu francoskega naroda smemo

Razne vesti.

* (Trst in Reka.) Prizadevanje Oger-
ske māritivno važnost Reke dvigniti, zahte-
valo je uže veliko žrtev ne da bi se mogel
do danes posebni vspeh zaznamovati. Naj-
novejši statistični izkazi leta 1873 kažejo
promet imenovanih dveh luk sledči broj: V Trst je prijadralo v toku celega leta 6911
obtvorenih, 1135 praznih, odjadralo 6037
obtvorenih in 2192 praznih ladij. V Reko
je došlo 2187 obtvorjenih, 569 praznih, od-
šlo 1626 obtvorenih in 1168 praznih ladij.
Razmerje mej Trstom in Reko, približuje
se broju bark pri uvažanju in izvažanju je
3 : 1, če se pa število ton, katere ladja nosi
v ozir jemlje, tako je razmerje pri prihodih
5 : 1 in pri razklarirani 5 1/2 : 1. V preteče-
nem letu se je promet reške luke neki za
15–20 odstotkov dvignil, ko se tržaški nij
spremenil. — Da Reka tako slabo napre-
duje in kljubu velikim prizadetjem nas-
proti Trstu še vedno daleč zaostaja, pripi-
sujejo Madjari najprve tarifni politiki južne
železnice, in tu je tehtni razlog omislka
arondirati južno mrežo, katera bi vspeli
južne železnicce paralizirati mogla. Ogerska
vlada je vedno Reki posebno pozornost
obračala, finančialne sredstva deleže za
zidanje v reški luki, železne ceste Karlovec
Reka in Reka Sv. Peter so veliko trpeli.
Na tem potu hoče Ogerska neki še naprej
koracati. A trezni ogerski krogi nemajo pre-
velike nade tudi v slučaju ne, ako se novi
naklepi uresničijo. Madjarov goreča želja
postati brodovna in maritimna moč bodo
splavalna po Donavi, aspiracija države, ki je
le kontinentalna – tudi moč na morju zadobiti
je brezvsečna. vsaj nemamo ni enega
izgleda kateri bi nas o nasprotni podučil.
Madjar je dober jezdec, mornar pa ne bode
nikdar.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry v Londonu.

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdra-
vila ta prijetna zdravilna hrana, pri održenih i
otročih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni
v želodeu, na živeih, dalje prsne, i na jetrah; žleze
i naduho, bolečine v ledvicah, jetiku, kašelj, nepre-
javljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato
žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavijo, siljenje krvi v glavo,
šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih,
otočnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in pre-
hlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje,
nego dojnicino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 sprič-
evala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, prav-
tega profesorja medicine na vsečilišči v Mariboru,
zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda,

v popolnem pravu misliti si germanško deblo,
živeče v bližini ruskih Slovanov, a to še le
v poznejih stoletjih. Na razvalinah rimskega
imperija osnovale so se manjše države lati-
nskega in germanškega pokolenja. Te so
se asimilirale druga k drugoj in iz njih na-
stale so tri velike države, nemška, francoska
in angleška. Vse te bile so uže ukoreninjene
v svojih osnovah, ko ruske denašnje državne
zgrade niti bilo nij, ko so se slovanska plemena
pričela stoprv zbirati in tam pa tam konsoli-
dirati okolo kacega središča. Poglejmo v
zgodovino in lehko čemo vznati iz mejnaro-
dnih odnošenij navedenih držav k ruskemu
carstvu in tudi iz ruskih samovladalcev, da
nij moglo drugače biti, nego da je Rusija
poprijela se naredeb in običajev takih dr-
žav, katere so jej bile ne po legi jako od-
daljene, nego tudi po svojih bivateljih in no-
trajnih ustrojstvih popolnem tuje, kar je pro-
uzročilo, da je rusko ljudstvo posebno po
mestih izgubljalo od dne do dne več svojih
svojstvenostij, da se je širila vedno bolj lju-

Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-
stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih
osob, se razpošljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih na-
gradji vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in
grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d.
pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženji v
scali celi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih
in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in
in neprečinkivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsi-
nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenji v grlu.
(L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen
mnogo učenih družev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne
i nevarnostne pričazni, trebušni bolezni, zaprtja,
bolne čutnice in vodenico. Prepričam sem se sam glede
vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkusna tajnega saniteta svetovalec gosp.

Dr. Angelstein.

Berlin, 6. maja 1856.

Ponavlja izrekam glede Revalescière du Barry
vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj patient, ki je užebolehal 8 tednov za straš-
nimi bolečinami vnetne jeter, ter ničesar použiti nij
mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry po-
polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor
medicine na vsečilišču v Mariboru (Nemčija), piše v
Berliner Klinische Wochen schrifte od
8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdra-
vila enega mojih otrok le takozvana „Revagenta Arabica“
(Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več
in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila
niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je
ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha se sedem
let, na nespanji, tresli na vseh udih, shujšanje in
hipocondrij.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf,
na dolgoletnem bolehanji glave in davljenju.

St. 75.877. Flor. Kollerja, c. kr. vojaš. oskrbnika,
Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolchanji
dušnika, omotici i tišenji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-
telja višje javne trgovinske akademije dunajske, na
skoro breznađeni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
bavljaju, nespanji in hujšanje.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na
rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4krat tečenja, nego meso, ter
se pri održenih in otročih prihrani 50krat več na
cen, gledi hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funt 4 gold. 50 kr., 5 funt
10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,
— Revalescière-Biscuiten v puščah à 2 gold. 50 kr.
in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolaté v prahu
in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas
10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.
— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-
najšči, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.
Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyr, v Ins-
brucku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birn-
bacher, v Lomci Ludvig Müller, v Maribor-

bav k inostranstvu, a ljubav k domačinstvu
je pesala; da je veljalo in se visoko cenilo
samo to, kar je prišlo iz-za meje, in nota-
bene, to hlepenenje za tujstvom ukoreninilo
se je dovolj trdno v vseh različnih strokih,
katere si moremo domnevati v civilizirajočem
se državljanškem živiljenji, ne le v vladnih
v trgovskih in privatnih ednošajih. Le v ta-
kem obziru moramo mi razumevati tuje uplive
na ruski svet. Ne delalo bi nam velike te-
škoče, z zgodovinskimi podatki dokazati, ko
bi imeli namen napisati obširnejšo razpravo
o tej pričazni v ruskem živiljenji. A tega ne-
mamo, temveč hoteli smo le čitatelja opome-
noti, gde ima po našem mnenju iskati uzro-
kov vsega tega. — Tudi pričakujemo, da
bode o tej zanimivej točki obširno govoril
g. dr. Celestin, v svojem uže teško pričako-
vanem spisu o Rusiji, govoril kot objektiven
Slovan govoril o svojem bratu Slovanu.

(Dalje prih.)

P. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštih nakaznicah ali povzetjih.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V nedeljo 25. oktobra 1874.

Prvikrat:

Trije klobuki.

Burka v 3 dejanjih, francoski spisal A. Hennequin, poslovenil Fr. Končan.

O s o b e :

Edgard Dupraillon — — — gospod J. Nelli.
Izabela, njegova sopruga — — — gdč. Podkrajškova.
Lucija, njina hči — — — gdč. Gornikova.
Adolfe Temidard — — — gospod Schmidt.
Eugene Sylvestre — — — gospod Šusteršič.
Paul d' Hervey — — — gospod Komarič.
Baptiste, sluga pri Dupraillou gospod Kajzel.
Aneta, hišnja — — — gdč. Namrčetova.
Kasa se odpre ob 1/27. ur. — Začetek ob 7. uri zvečer.
Prihodnja slov. predstava bo v nedeljo 1. novembra 1874.

Abonira se na sedeže pri blagajniku gosp. ŽAGARJU:

Fauteuil za 24 predstav (brez vstopnine) 7 gl. 20 kr.

12 " 3 " 60 "

Sedež v parterji za "24 pred." (brez vstop.) 4 " 80 "

12 " 2 " 40 "

Abonement za donašanje gledaliških listov za vso

saisonno znaša 30 kr.

Tujič.

23. oktobra:

Kvropa: Beneš, Fabiani iz Reke. — Hertel iz Berolina.

Pri Slovni: Pavel, Spačil, Matevšek, dr. Heinc, Altfeld, Mazurka iz Zagreba. — pl. Lilienheim z ženo iz Trsta.

Pri Maliči: Kaffon iz Grada. — Jakobs iz Brustala. — Brod iz Trsta. — Hans iz Grada. — Wimmer iz Dunaja. — Kričon iz Kočevja

Pri Zamoreci: Windelli iz Grada. — Šuber iz Trebovelj.

Pri Virantu: Kaves, Wasič iz Kranja. — Marešar iz Gündelhofa.

Pri carju avstrijskem: Rant iz Polhovega grada. — Globočnik iz Poljan. — Zeller iz Radovljice

Pri bavarškem dvoru: Adlešič z družino iz Vipave. — Zorc iz Benetek. — Kaltenegger iz Riedra. — Kaffe iz Trsta.

Dunajska borza 24. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . 69 gld. 80 kr.

Enotni drž. dolg v srebru . 74 " 10 "

1860 drž. posojilo . 108 " — "

Akcije narodne banke . 976 " — "

Kreditne akcije . 237 " — "

London . 110 " 30 "

Napol. . 8 " 85 "

C. k. cekini . 104 " 55 "

Prodaja hiše in gospodarstva.

Prekrasno **Taborško posestvo na Visokem** (Weisach), poleg Kranja, je takoj naprodaj zaradi važnih rodovinskih pomér. Posestvo je na cesti od Kranja proti Kokri in Koroškem, ter je sposobno za vsako podvzetje. Pri hiši je kegljišče, vrt za zeljenavo in sadno drevo, poleg tega lepo zemljišče ob Kokri, ki je ugodno in pripravno za kakov pivovar ali pa mehanični mlin itd., sploh priporočam to posestvo kot plodonosno za vsako podvzetje.

Kupci naj blagovolijo do konca novembra posestvo ogledati.

Zivina se pa 2. novembra proda na tržnjem semnji v Kranju po javnej dražbi.

Natančneje se poizvode o posestvu in kupu pri lastniku **Jan. Pavliču**, domače **Tabor na Visokem** h. št. 7. (301—1)

Mnogovrstna zaloga lovskega orožja i drugih lovskih reči.

Podpisani si jemljem čast p. t. občinstvu naznaniti, da se pri meni dobijo najbolje in najceneje

dvocevne Lefaucheux- in Lancaster-ove

puške

po 27—30 gold., kakor tudi

revolverji vsake vrste
po 8—45 gold., potem **angleške Lefau-
cheux- in Lancaster-ove patrona** in
vse druge k lovu spadajoče reči.

Naročila in razna puškarska dela se promptno izvršujejo. (280—3)

S spoštovanjem

St. Kaiser, puškar,

v Ljubljani, poštné ulice h. št. 55.

Odpretje gostilnice.

Podpisani se iskreno zahvaljuje vsem čast. gostom gostinice „pri Šanteljnu“, ki so jo po deset let obilno obiskovali, ter ob enem naznanju svojim p. t. gostom, da je 10. t. m. svojo

gostilnico na bregu

h. št. 187, v baron Cojzovej hiši odprl. — Za čvrsto Kozlerjevo pivo, dobro dolensko vino, tečni zajutrek itd. bode vedno skrbel

v vsej udanosti

(294—3)

Fr. Šesik.

Lotterijne srečke.

V Gradeu 18. okt.: 82. 2. 40. 28. 9.
Na Dunaji 18. okt.: 88. 60. 42. 20. 25.

Sezite sreči v roko!

375.000 M. Crt.

v ugodnem slučaju, kot največji dobitek ponuja **najnovnejše denarno izlosovanje**, katere je do visoke **vlade** potrjeno in garantirano.

Dobitna naprava novega plana je taka, da v teku malo mesecev v 7 izlosovanjih **43.300 dobitkov** v gotovo določbo pride, meji temi glavnimi dobitki od event. M. Crt. **375.000**, špecijelno pa **250.000**, **125.000**, **90.000**, **60.000**, **50.000**, **40.000**, **36.000**, **30.000**, **24.000**, **20.000**, **18.000**, **15.000**, **12.000**, **6000**, **4000**, 108krat **2400**, 412krat **1200**, 512krat **600**, 599krat **300**, 19.700 krat **132** itd.

Izlosovanje dobitkov je po nasvetu uradno določeno.

Za prihodnje prvo izlosovanje dobitkov te velike od države garantirane denarne loterije velja

1 cel origin. los le tol. 2 ali gold. $3\frac{1}{2}$ B. N.
1 pol " " " 1 " " $1\frac{1}{4}$ " "
1 četr " " " $\frac{1}{2}$ " " 90 kr. "
proti **vyslanemu** znesku.

Vsa naročila se izvršujejo tako z največjo skrbnostjo in vsekodobi od nas originalne loze, z dižavnim grbom previdene, v roke.

Naročilom se potrebni uradni plani za stonj prilože in po vsakem izlosanju pošljemo svojim interesentom radovoljno uradne liste.

Izplačevanje dobitkov se godi zmirom promptno pod državno garancijo in se more z direktnim razpošiljanjem ali pa na posebno zahtevanje interesentov po naših zvezah po vseh večjih mestih Avstrije izvrševati.

Nas prodaj je vedno srečen in smo meji mnogimi velikimi dobitki često prve glavne dobitke, kot oficjalni dokazi kažejo, dobili, ter je izplačali našim interesentom, ravno tako se je letos 7. okt. glavni dobitek — dobil pri nas.

Razvidno je tedaj, da tako na **najnovnejši podlagi** sonečne podvzetje povsodi more gotovo računati na živalno udeleženje in torej prosimo uže zavoljo tega, da se vsa naročila izvrši nam kmalu vsaj do **17. novembra** to javiti.

S. Steindecker & Comp.,
Bank- u. Wechsel-Geschäft in Hamburg.

Kupuje in prodaja državne obligacije vsake vrste, delnice železnic in posojilne loze.

P. S. Zahvaljujemo se iskreno za sedaj nam izkazano zaupanje in opozorjevanje na prihodnjo izložanje, bode tudi v prihodnji naš trud, da naše interese zadovolimo v vsacem ogledu. (300—1)

Gabriel Piccoli, lekarna „k angelju“ v Ljubljani, dunajska cesta,

priporoča slav. p. n. občinstvu sledeče uže občno znane **zdravniške droge:**

Izleček iz Chine in Coke.

Najboljši dozdaj znani želodčni likér; pospeši cirkulacija, olajša prebavljivost, in poda različnim organom in členom nova moč in novo življenje. **Cena flaše 80 kr.**

Pravo norveško dorševno jetrno olje,

naravnost iz Bergena v Norvegiji naročeno. Posebno se rabi to bergensko dorševno olje proti revmatičnim bolečinam, protinu, pred vsem pa proti škrofelnom, proti sušici, kroničnim izpuščajem na koži in nervoznim bolečinam. **Cena originalne flaše 80 kr.**

Voda lancasterske lilje.

(Lancaster's Lily-Water.) Ta voda dá koži nenadejano belost in mehkost, jo obvaruje prezgodnih gub, ter naredi, da vidoma zginejo. Dalje se rabi, da se preženó pege in mozoli, in da ozdravi naglo pokope, katere se naredé zaradi suše ali negladka. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaleto, zaradi česar jo po pravici vse dame, katerim je za lepoto mari, visoko cenijo in rabijo. **Cena flaše 1 gld.**

Nezmotljivo sredstvo proti mrzlici,

pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravilo poskusil, se bode vesel prepričal, da je najkrepkejše in najgotovejše sredstvo zoper mrzlico mej vsemi dozdaj znanimi. **Flaša košta 80 kr.**

Anatherinova ustna voda in zobni prah.

Od vsake zobne in ustne bolezni obvaruje vsakdanje rabljenje moje ustne vode in mojega zobnega prahu, kajti ta dva produkta služita osobito za to, da se ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno meso, da se ohrani zdravi duh sape in naravna barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jedenjem, pred zobnim kamenom, ki je zobni glazuri tako nevaren. **Cena flaše ustne vode 60 kr., škatlja zobnega prahu 40 kr.**

Pravi Seidlitzevi prah,

1 tucat 70 kr.

Pravo borovniško žganje s soljo,

1 flaša 50 kr.

Oksfordska esencija,

c. kr. izkl. priv. S to imenitno esencijo

se v enem trenotku ozdravi najhujša zoba bolečina, 1 flaša 50 kr.

Naročila zunaj Ljubljane na zgorej imenovane droge, kakor tudi na vse druge zdravila se, če mogoče z vračajočo se pošto proti poštnem povzetji izvršujejo. Stroške za embalažo in ekspedicijo itd. nagradijo gospodje komitenti.

Pagliano-sirup iz Florence, 1 flaša 1 gold.

Rajžev prah, ekstrafin, nežnim konzumentovkam priporočen za najboljši kvalitet, prijeten duh in nizko ceno, 1 škatlja 40 kr.

1 paket 10 "